

Infermeria i salut comunitària

2012/2013

Codi: 101810
Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Graduat en Infermeria	830 Graduat en Infermeria	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Maria Teresa Carulla Musons
Correu electrònic: MariaTeresa.Carulla@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Algun grup íntegre en anglès: No
Algun grup íntegre en català: Sí
Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

Objectius

OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer la importància de la família en el procés de cures.
- Identificar l'organització de les cures d'infermeria comunitària.
- Identificar les competències en el marc de l'atenció Primària.
- Adquirir coneixements sobre els registres i activitat.
- Identificar la consulta d'infermeria en atenció primària.
- Prendre consciència de la importància de les activitats grupals.
- Conèixer la importància de l'atenció domiciliària en el marc d'atenció primària.
- Identificar la Comunitat i la seva importància en l'atenció d'infermeria.
- Prendre consciència de la importància de la participació i intervenció comunitària.
- Valorar la importància de la coordinació de recursos comunitaris.
- Identificar la importància de les cures informals i de l'autocura.

Competències

- Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva
- Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es comprèn el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, el grup o la comunitat, dins del seu context social i multicultural.
- Demostrar que es coneixen els sistemes d'informació sanitària.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de

l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.

- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
3. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
4. Analitzar els determinants de salut i malaltia considerant els diferents contextos socials i culturals.
5. Analitzar els factors que intervenen en la salut i el benestar de les persones, les famílies o els grups atesos i garantir-ne la seguretat.
6. Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.
7. Aplicar els programes vigents que fomenten estils de vida saludables.
8. Aplicar l'evidència científica en la planificació de les cures infermeres.
9. Comparar les característiques dels principals sistemes d'informació sanitària.
10. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
11. Dissenyar i modificar plans de cures segons les necessitats de les persones, les famílies o els grups.
12. Identificar el benestar de les persones i garantir-ne la seguretat.
13. Proposar programes que fomentin hàbits saludables en els adolescents.
14. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
15. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

La infermeria comunitària és la part de la infermeria que desenvolupa i aplica de forma integral, en el marc de la salut pública, les cures a l'individu, la família i la comunitat en el continuum salut-malaltia. El professional d'infermeria comunitària contribueix de manera específica que els individus, família i comunitat adquireixin habilitats, hàbits i conductes que fomentin la seva autocura, en el marc de la promoció i prevenció de la Salut.

El terme d'infermeria en salut comunitària es va establir recentment i es considera una disciplina erudita de servei; el propòsit és contribuir de manera individual i col·lectiva a promoure un nivell funcional òptim de l'usuari o client mitjançant l'educació sanitària i prestació de cures.

La seva actuació s'inscriu en el marc de l'atenció primària de salut, sent una peça clau en els equips d'atenció primària.

CAMPS ACTUACIÓ I ACTIVITATS D'INFERMERIA EN ATENCIÓ PRIMÀRIA

1.- Centre d'Atenció Primària (CAP)

1.1 Consulta d'infermeria

1.2 Atenció individual i a grups.

2.- Domicili. Intervenció familiar

2.1 Programes d'Atenció Domiciliària (ATDOM) i Programes d'atenció domiciliària equips de suport (PADES)

3.- Comunitat. Modalitats d'intervenció

3.1 Entorn

3.2 Participació i intervenció comunitària

3.3 Programes comunitaris

Metodologia

APRENTATGE BASAT EN PROBLEMES

La metodologia emprada serà bàsicament la de **l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP)** que es du a terme mitjançant sessions tutoritzades i presencials a l'aula per analitzar una situació problema i conduir l'aprenentatge. Mitjançant aquesta situació/problema, l'estudiant adquireix habilitats per afrontar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

En l'ABP, el rol de l'estudiant és actiu perquè és el responsable del procés del seu aprenentatge. El rol del professor/a és el de facilitador i guia d'aquest procés en el que s'hi contemplen tres etapes:

Primera sessió de tutoria

Elecció d'un escenari o situació per consens: Es lliura als estudiants els resums de les situacions que s'hauran de treballar al llarg de la unitat. Aquestes il·lustren quelcom que li passa a una persona, a un grup o a una comunitat en una situació real.

Exploració de la situació: els estudiants mitjançant una pluja d'idees identifiquen quin és el problema i els aspectes rellevants que hi estan relacionats. També, identifiquen el coneixement previ que tenen d'aquest problema i les àrees que necessiten estudiar més a fons per acabar de comprendre'l i poder-lo afrontar. Per mitjà d'un raonament i anàlisi de les dades, els estudiants es fan preguntes per arribar a formular hipòtesis; identifiquen els objectius i els resultats d'aprenentatge a assolir. Amb aquests elements el grup consensua un pla de treball que ha de guiar el seu pla d'estudi per la segona sessió.

Segona sessió de tutoria

Els estudiants expliquen breument la cerca bibliogràfica, les fonts i els recursos utilitzats en el període d'estudi. El grup discuteix les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida (la reputació dels autors, els mètodes d'investigació utilitzats, els mètodes estadístics aplicats,...). Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components del grup han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Amb aquesta posta en comú, els estudiants s'estan capacitant per a l'avaluació crítica i correcció del seu coneixement previ, alhora, que desenvolupa l'habilitat d'avaluar críticament el seu raonament del problema. Com a resultat de la discussió han d'extreure un resum de coneixements i abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues.

La situació ha de ser tornada a avaluar per revisar el pla d'aprenentatge i justificar la llista d'hipòtesis per veure si són acceptades, modificades o eliminades.

Tercera sessió de tutoria

En aquesta es fa una anàlisi de la situació problema treballada i es fa una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits. Es tracta de contestar les següents preguntes: Què és el que s'ha après de nou treballant el problema? Com es relaciona aquest aprenentatge amb els objectius? Quins principis o conceptes nous s'han discutit? Quins s'han après? Què del que s'ha après ajudarà a entendre diferents problemes o situacions en el futur? Quines àrees d'aprenentatge es van identificar però no es van treballar? Preguntes totes elles que permeten identificar el coneixement assolit i el que encara resta pendent.

Es finalitza aquesta tercera sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor/a.

L'ABP es du a terme en seminaris especialitzats de 20-25 estudiants

Classes expositives amb la finalitat de clarificar dubtes i relacionar conceptes on els estudiants hi tinguin una major dificultat, sessions d'exposició i discussió pública de problemes analitzats i treballats amb grup.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Elaboració d'un treball individual	4	0,16	4, 6, 7, 8, 9, 11, 13
Seminaris: Aprenentatge Basad en Problemes	48,5	1,94	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15
Tipus: Autònomes			
Definició de paraules clau i estratègies de recerca i bases de dades bibliogràfiques. Lectura comprensiva de textos. Recensions assaigs bibliogràfics (individuals o en grup) amb guia per a la realització. Realització es quemes i mapes con conceptulas	90	3,6	1, 2, 3, 6, 8, 10, 14

Avaluació

Sistema d'avaluació de l'adquisició de les competències i sistema de qualificacions.

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

- Mòdul de seminaris. En aquest mòdul hi haurà una avaluació continuada i formativa. pes global aproximat del 60%.
- Mòdul d'elaboració d'un treball individual, amb un pes global aproximat del 10%.
- Prova escrita, amb un pes global aproximat del 30%

Avaluació ABP (60%)

S'avaluen les següents dimensions: responsabilitat, habilitats d'aprenentatge, comunicació i relacions interpersonals.

- Avaluació oral: Sessions ABP (3-4 avaluacions)
- Avaluació escrita: Les tutores i els tutors lliuraran un informe escrit al final del període.

Avaluació del treball elaborat individualment (15%)

S'avaluen les següents dimensions: Continguts d'un parell de resultats d'aprenentatge. Estructura del treball: Introducció. Dades/Resultats. Conclusions. Fonts bibliogràfiques.

Avaluació Prova escrita (25%)

- Finalitat: Aquesta prova permet avaluar la capacitat individual d'analitzar una situació de salut, organitzar i integrar idees i informació i també elaborar explicacions escrites. En definitiva permet avaluar l'aplicació de coneixements i destreses.
- Tipus de prova: Consisteix en un conjunt de preguntes de resposta curta basades en la situació plantejada. Aquesta prova requereix habilitat per elaborar un discurs propi relacionant aspectes que planteja la situació, i no només saber aplicar i/o transcriure informació

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL:

1.- El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts que s'avaluen (ABP, Treball individual i Prova escrita).

2.- Es considerarà **no presentat** de totes les assignatures integrades que configuren la unitat, quan l'estudiant hagi faltat al 30% de les sessions d'ABP.

3.- **La qualificació final** de cada una de les assignatures integrades en la unitat d'ABP serà el sumatori de les diferents parts que les configuren. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4.9 = Suspens

Del 5.0 al 6.9 = Aprovat

Del 7.0 al 8.9 = Notable

Del 9.0 al 10 = Excel·lent

Del 9.0al 10 Matrícula d'Honor

4.- L'estudiant té dret ala **revisió de les proves d'avaluació**. Per a tal fi es concretarà les dates en el campus virtual.

5. La valoració de **situacions especials i particulars**, es farà per una comissió avaluadora constituïda amb aquesta finalitat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada i formativa (ABP)	60%	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15
Elaboració d'un treball individual	15%	1	0,04	4, 6, 8, 9, 11, 13
Prova escrita	25%	2	0,08	6, 8

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (G02), i que l'activitat dirigida pel docent és l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP), no s'especifica la bibliografia.

En l'ABP l'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió els estudiants, en funció del pla de treball plantejat, esbrinen quines són les fonts d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.